

RECHT *in de praktijk*

Onjuiste en onwaarachtige opgave bij verzekeringen

De verzekeringsovereenkomst heeft een bijzonder vertrouwenskarakter. De verzekeraar is met name bij het aangaan van de verzekering in belangrijke mate afhankelijk van inlichtingen zijdens de (aspirant)verzekerde, omdat zij niet alle relevante feiten zelf kan onderzoeken. Het is dan ook gebruikelijk dat verzekeraars uitgebreide vragenlijsten gebruiken bij aanvraag van een verzekering. De (aspirant)verzekerde dient deze vragenlijst zo juist en volledig mogelijk in te vullen. Daarbij dient hij ervoor te waken om het risico – al dan niet bewust – niet te licht voor te stellen. Anderzijds moet de (aspirant)verzekerde erop kunnen vertrouwen dat in geval schade optreedt, die gedekt is onder een verzekeringsovereenkomst, de verzekeraar uit zal gaan tot uitkering en zich niet in allerlei bochten zal wringen om aan haar uitkeringsverplichting te ontkomen.

De wetgever heeft met de mogelijkheid rekening gehouden dat de (aspirant)verzekerde verleid kan worden om misbruik van voornoemde vertrouwensrelatie te maken. Daarom is artikel 320 van het Wetboek van Koophandel van de Nederlandse Antillen (“WvKNA”) in het leven geroepen. Voornoemd artikel beschermt de verzekeraar, indien hij door onjuiste mededelingen of verzwijging een onjuiste voorstelling van zaken krijgt omtrent datgene wat voor hem van essentieel belang is. Op grond van dit artikel is een verzekeringsovereenkomst (door de verzekeraar) vernietigbaar indien sprake is van een onjuiste of onwaarachtige opgave of een verzwijging van aan de (aspirant)verzekerde bekende omstandigheden welke van dien aard zijn dat de overeenkomst niet, althans niet onder dezelfde voorwaarden, zou zijn gesloten indien de verzekeraar van de juiste stand van zaken had kennis gedragen. De vraag wanneer sprake is van verzwijging en wanneer van een onjuiste of onwaarachtige opgave is voor de vernietigbaarheid van de verzekeringsovereenkomst op grond van artikel 320 WvKNA van belang. Bij verzwijging gaat het om feiten die niet zijn medegedeeld die voor de verzekeraar van belang kunnen zijn. In geval van verzwijging is de verzekering slechts dan vernietigbaar als de verzekerde de verzwegen omstandigheden kende. Bij een onjuiste of onwaarachtige opgave is sprake wanneer bijvoorbeeld een specifieke vraag onjuist of onvolledig is beantwoord. Het is in dit geval voor vernietiging niet vereist dat de verzekerde met de verkeerdheid bekend is/was.

Uit de wet kunnen een viertal vereisten worden afgeleid voor een succesvol beroep op vernietiging krachtens artikel 320 WvKNA, namelijk (i) de door de verzekeraar verkregen onjuiste voorstelling moet zijn gelegen in een onjuiste of onwaarachtige opgave, of verzwijging van aan de verzekerde bekende omstandigheden, (ii) de verkeerde veronderstelling moet van dien aard zijn dat de overeenkomst dientengevolge niet of niet onder dezelfde voorwaarden zou zijn gesloten indien de verzekeraar met de juiste stand van zaken bekend was, (iii) het moet voor de verzekerde kenbaar zijn geweest dat de feiten of omstandigheden waaromtrent de verzekeraar heeft gedwaald voor een redelijk handelend verzekeraar essentieel waren en (iv) de verzekeraar kende, noch behoorde de verzwegen of onjuiste feiten te kennen. Dit laatste is relevant aangezien naast een mededelingsplicht van de (aspirant)verzekerde er tevens een onderzoeksplicht rust op de verzekeraar. Indien de verzekeraar faalt in haar onderzoeksplicht waardoor zij van bepaalde feiten niet op de hoogte

is, kan zij zich op grond van artikel 320 WvKNA niet meer op vernietigbaarheid van de verzekeringsovereenkomst beroepen.

Lisanne Asjes en Quincy Carrega zijn als advocaat verbonden aan het advocatenkantoor Asjes | Carrega, Tel: 462 3089.